

הנוזל שבשלפוחיות העור הנגרמות מכוויה מכיל אדנוזין

ד"ר גד שקד¹, ד"ר ראובן גורפינקל², ד"ר דוד צייגר¹, פרופ' עמוס דובדבני³, ד"ר יובל סופרו³
מחלקה לכירורגיה כללית ויחידת הטראומה¹, מחלקה לכירורגיה פלסטית², מחלקה לבייכמייה קלינית³
מרכז רפואי אוניברסיטאי סורוקה, באר שבע

הסיבוכים הזיהומיים לאחר כוויה הינם שכיחים ותורמים בצורה משמעותית לתחלואה ואף לתמותה בעקבות פציעה זו. לנוזל המופרש לשלפוחיות, שנוצרות בעור כתוצאה מהכוויה, יש השפעה מדכאת על מערכת החיסון. לעובדה זו ישנה השפעה על יכולת העמידה המקומית ואף הסיסטמית כנגד מזהמים. אדנוזין הינו נוקלאוזיד (חומצת גרעין) וכיום ידוע שיש לו תכונות נוגדות דלקת. לפיכך שיערו החוקרים, שיתכן והנוזל שמופיע בשלפוחיות הכוויה מכיל את החומר הזה, וכי יש לו תרומה בדיכוי החיסוני המקומי באזורים שנפגעו.

על מנת להוכיח זאת נשאב נוזל משלפוחיות כוויה של 11 נפגעים שהביעו הסכמתם להשתתף במחקר. בשישה מתוך הנפגעים אכן נמצאה רמת אדנוזין גבוהה מהצפוי להימצא ברקמות רכות של בני אדם בריאים.

עבודה ראשונית זו מספקת בפעם הראשונה הוכחה להימצאות אדנוזין בנוזל שלפוחיות כוויה. יש לבצע עבודות המשך כדי להבין טוב יותר את ההשפעות המקומיות והסיסטמיות של חומר זה במהלך שלאחר כוויה. בסופו של דבר יתכן וניתן יהיה לטפל טוב יותר בפציעות כוויה ולהקטין את התחלואה והתמותה כתוצאה מהן.